

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๓/๒๕๕๘

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓
และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ศาลอุทธรณ์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท บลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด กับพวก) ขอให้
ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็
นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔
มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ข้อเท็จจริงโดยสรุป พนักงานอัยการ เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท บลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่หนึ่ง
กับพวกรวมสิบคน เป็นจำเลยคดีล้มละลายต่อศาลแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ ล. ๑๖๔/๒๕๓๗ ขอให้เป็
นบุคคลล้มละลาย จำนวนทุนทรัพย์ ๗๒๗,๔๔๐,๐๐๐ บาท และขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำ
เลยทั้งสิบเด็ดขาด และพิพากษาให้จำเลยทั้งสิบเป็นบุคคลล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช
๒๔๘๓ และพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ต่อมาได้โอนคดี
ไปยังศาลล้มละลายกลาง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ คดีหมายเลขดำที่ ล. ๒๒/๒๕๔๓

ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้
ทั้งสิบเด็ดขาดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐
และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๔

จำเลยที่หนึ่งและจำเลยที่สามได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลล้มละลายกลาง และขอให้ศาลอุทธรณ์
มีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของลูกหนี้ทั้งสิบ และพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น
ให้ยกฟ้อง

จำเลยที่หนึ่งและจำเลยที่สามยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ โต้แย้งว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน
ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓

และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการรื้อโก่งประชาชน ฯ ลีครอนและจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งเป็นเพียงผู้ต้องหา เป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดดังกล่าวเท่านั้น ยังมีได้เป็นผู้กระทำความผิดแต่อย่างใด ซึ่งในระหว่างที่ยังไม่มีคำพิพากษาของศาลว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่กลับต้อง ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และถึงขนาดถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายได้ทันทีโดยอาศัย เพียงแค่การใช้ ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น ดังนั้น การที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือถูกฟ้อง ล้มละลาย ถือว่าไม่ได้รับความเสมอภาคกันในกฎหมาย ถูกลีครอน ถูกละเมิด และถูกจำกัดสิทธิและ เสรีภาพในบุคคลและในทรัพย์สิน

ศาลล้มละลายกลางได้วินิจฉัยในคดีล้มละลายว่า แม้การกระทำของลูกหนี้ทั้งสิบยังมีได้เป็น การกระทำผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการรื้อโก่งประชาชน ฯ แต่ได้อยู่ในฐานะเป็นผู้ต้องหาแล้ว จึงได้มีคำสั่งให้ลูกหนี้ทั้งสิบถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด โดยลูกหนี้ทั้งสิบยังมีได้ถูกพิพากษาว่าได้กระทำความผิด ในส่วนของคดีอาญาแต่อย่างใด การที่ลูกหนี้ทั้งสิบถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเสียก่อนเช่นนี้ทำให้ลูกหนี้ทั้งสิบ รวมถึงผู้ร้องทั้งสองไม่อาจดำรงชีวิตเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เพราะผลของคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด กระทบต่อ ชีวิตทรัพย์สิน และความเป็นอยู่ของผู้ร้อง ทำให้ตกอยู่ในฐานะเป็นบุคคลล้มละลาย การที่บทบัญญัติ ในพระราชกำหนดดังกล่าวให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน รวมถึงการฟ้อง ล้มละลาย และการที่ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด รวมทั้งอำนาจจัดการทรัพย์สินของเจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์ จึงเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และขอให้ศาลอุทธรณ์ส่งความเห็นตามทางการ เพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนด การกู้ยืมเงินที่เป็นการรื้อโก่งประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนด ศาลรัฐธรรมนูญ ฯ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๔ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๒๖ “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๕ “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน”

มาตรา ๓๓ “ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิ และการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๘ “ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้กู้ยืมเงินผู้ใดที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน และเห็นสมควรให้มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนได้ แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าเก้าสิบวันไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ใดไว้ตามวรรคหนึ่ง หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน แต่ยังไม่สมควรสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายต่อไปตามมาตรา ๑๐

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๐ “เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ เป็นบุคคลล้มละลายได้ เมื่อ

- (๑) เป็นผู้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สินได้
- (๒) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และ
- (๓) หนี้้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือ

ในอนาคตก็ตาม

การฟ้องคดีล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย โดยให้ถือว่าพนักงานอัยการมีฐานะและสิทธิหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมค่าฤชาธรรมเนียม หรือการต้องวางเงินประกันต่าง ๆ ตามกฎหมายดังกล่าว

ในการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด

ในการพิพากษาคดีล้มละลายตามมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย โดยให้ค้ำประกันถึงผลประโยชน์ตอบแทน ที่เจ้าหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินแต่ละรายได้รับมาแล้วก่อนมีการดำเนินคดีล้มละลายประกอบด้วย”

(พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗) แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่หนึ่ง โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “กู้ยืมเงิน” และ “ผลประโยชน์ตอบแทน” และใช้ความตามที่แก้ไขใหม่แทน และแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สอง โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้ครอบคลุมการหลอกลวงประชาชนให้นำเงินเข้ามาร่วมลงทุนในธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศหรือเก็งกำไร)

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายพิเศษ เพื่อปราบปรามการกระทำเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน โดยใช้มาตรการตามกฎหมายล้มละลาย และการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดฉบับนี้ ซึ่งเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ระบุว่า “เนื่องจากมีการกู้ยืมเงินหรือรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป โดยมีการจ่ายดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์อย่างอื่นตอบแทนให้สูงเกินกว่าประโยชน์ที่ผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินจะพึงหามาได้จากการประกอบธุรกิจตามปกติ โดยผู้กระทำผิดลวงประชาชนที่หวังจะได้ดอกเบี้ยในอัตราสูงให้นำเงินมาเก็บไว้กับตนด้วยการใช้วิธีการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราสูงเป็นเครื่องล่อใจ แล้วนำเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมหรือรับฝากเงินรายอื่น ๆ มาจ่ายเป็นดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินรายก่อน ๆ ในลักษณะต่อเนื่องกัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการฉ้อโกงประชาชน เพราะเป็นที่แน่นอนอยู่แล้วว่าในที่สุดจะต้องมีประชาชนจำนวนมากไม่สามารถได้รับต้นเงินกลับคืนได้ และผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินกับผู้ร่วมกระทำการดังกล่าวจะได้รับประโยชน์จากเงินที่ตนได้รับมา เพราะผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินไม่สามารถบังคับหรือติดตามให้มีการชำระหนี้ได้ อนึ่ง กิจการดังกล่าวนี้มีแนวโน้มจะขยายตัวแพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็ว หากปล่อยให้มีการดำเนินการต่อไป ย่อมจะก่อให้เกิดผลร้ายแก่ประชาชนทั่วไป และจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ สมควรที่จะมีกฎหมายเพื่อปราบปรามการกระทำดังกล่าว กับสมควรวางมาตรการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวง”

สำหรับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กู้ยืมเงินตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ฯ เป็นกรณีที่มีการตรวจสอบพฤติการณ์และการกระทำที่เข้าข่ายกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน และผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ฯ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายหรือมีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้สิน และมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน และในกรณีที่ยังไม่สมควรตั้งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายตามมาตรา ๘ วรรคสอง ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ บทบัญญัติมาตรา ๘ เป็นมาตรการที่จำเป็น เพื่อคุ้มครองประชาชนที่อาจเสียหายจากการถูกหลอกลวงและการดำเนินคดีล้มละลายตามมาตรา ๑๐ ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มีสาระสำคัญ คือ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงินให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ เป็นบุคคลล้มละลายได้ เมื่อ (๑) เป็นผู้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สินได้ (๒) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และ (๓) หนี้นี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม มาตรา ๑๐ วรรคสอง การฟ้องคดีล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินกระบวนการไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายมาตรา ๑๐ วรรคสาม ในการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด และมาตรา ๑๐ วรรคสี่ ในการพิพากษาคดีล้มละลายตามมาตรานี้ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับส่วนแบ่งทรัพย์สินของเจ้าหนี้ในลำดับ (๘) ของมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งปัจจุบัน คือ (๙) ของมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ฯ มีความมุ่งหมายเพื่อปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งเป็นการกระทำที่จะเกิดผลร้ายแก่ประชาชนทั่วไป และเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงแก่เศรษฐกิจของประเทศ จึงไม่มีประเด็นที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะประชาชนที่ถูกฉ้อโกงสมควรได้รับความคุ้มครอง

มากกว่าผู้ที่กระทำการถือโกงประชาชน และมีได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เพราะมิได้มีการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐ โดยมีได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ เนื่องจากขั้นตอนการดำเนินการตามพระราชกำหนดดังกล่าว เพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินที่เป็นการถือโกงประชาชน โดยผ่านการตรวจสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายและโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และการดำเนินคดีล้มละลายต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อศาลตามกฎหมาย เพื่อให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดต่อไป ส่วนประเด็นที่ว่า การยึดหรืออายัดทรัพย์สินและดำเนินคดีล้มละลายแก่ผู้กู้ยืมเงินที่ เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการถือโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ของพระราชกำหนดดังกล่าว เป็นกฎหมายเฉพาะที่ตราขึ้นเท่าที่จำเป็น และมีได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพของบุคคล รวมทั้งเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและดำเนินคดีล้มละลายแก่ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการถือโกงประชาชน เพื่อคุ้มครองทั้งผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าถือโกง และประชาชนที่อาจเสียหายจากการถือโกงที่จะได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง นอกจากนั้น การยึดหรืออายัดทรัพย์สินและดำเนินคดีล้มละลายเป็นมาตรการตามกฎหมายล้มละลาย ซึ่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการถือโกงประชาชน ฯ ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและดำเนินคดีล้มละลายพร้อมกับการดำเนินคดีอาญา โดยการดำเนินคดีล้มละลายเป็นมาตรการทางแพ่ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการถือโกงประชาชน ฯ จึงไม่มีประเด็นที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ กรณีการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และใช้มาตรการตามกฎหมายล้มละลายแก่ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการถือโกงประชาชน ฯ ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการถือโกงประชาชน ฯ เป็นกฎหมายที่มีฐานะเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติ และมีผลใช้บังคับโดยกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินและจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของผู้กู้ยืมเงิน เมื่อเปรียบเทียบสิทธิ

ของผู้กู้ยืมเงินที่จำเป็นต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ๗ กับสิทธิของประชาชนผู้ให้กู้ยืม และอาจได้รับความเสียหายโดยไม่มีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ๗ ตราขึ้นเท่าที่จำเป็น เพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ได้แก่ ประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน รวมทั้งผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม จึงเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ตราขึ้นโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง

นายสุธี สุทธิสมบุรณ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ